

Puiaasaaqqat utertittakkat nutarteriffiginissaat pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut, imeruusaatit kulsyremik akullit puiaasaaqqanut assigiinnigitsunut utertittakkanut maqitat tunineqarsinnaalersinniarlugit.
(Inatsisartunut ilaasortaq Andreas Uldum, Demokraatit)

Akissuteqaat

(Nunamut Namminermt, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoq)

Oqallinnissamik siunnersuuteqartup Demokraatit sinnerlugit Inatsisartunut ilaasortap Andreas Uldum-ip siunnersuutigaa puiaasaaqqat utertittakkat pillugit aaqqissuussinerup nutarteriffiginissaa, taamaasilluni immiaaqqat imerusuusaatillu kulsyrimik akullit il.il. puiaasaaqqat allatut ittut aammalu qillertuusanit tuniniarneqarsinnaanissaat siunertaralugu, siunnersuuteqartup isumaa malillugu takussutissaqanngimmat qillertuusat tunngavigalugit utertitseriaatsip avatangiisinut mingutsitsisinaanera puiaasaaqqanik utertitseriaatsimiit ajornerusoq.

Naalakkersuisut matumuuna erseqqissassavaat maannamut utertitseriaaseq pillugu aaqqissuussineq atorneqartoq – nunamut tamarmut atuuttoq taamaallaat Qaanaaq Tunulu pinnagit – annertuumik avatangiisit illersorneqarnissaat pissutigalugu atulersinneqarmat, matumani ilanngullugit eqqagassat annikillissinniarlugit nalillerneqarmammi qillertuusat puukkut pinngortitamut avatangiisinullu ajornartorsiutaasut.

Immiaaqqat imerusuusaatillu kulsyrimik akullit puui pillugit nalunaarut aqutigalugu pineqartoq aalajangersaavigineqarpoq aalajangersakkatigullu siunertarineqarpoq immiaaqqanut imerusuusaatinullu kulsyrimik akullinnut puiaasaaqqat ataasiarluni atorneqarsinnaasut atorneqarnerisa annikillissinneqarnissaat taamaasillunilu qularnaarlugu poorineqartut iginneqaratik utertinneqarnissaat siunertaralugu nutaamillu immeqqinneqartussanngorlugit.

Taamaakkaluartorli siunnersuuteqartup erseqqissaatigaa nunarsuarmi allani, matumani Danmark ilanngullugu, apeqquserneqarsimasoq utertitsitsisarnermik aaqqissuussinerup atorneqartup avatangiisinut pitsaanusumik sunniuteqarnera, qillertuusat atorneqarneranut sanilliullugu. Taamaattumik Naalakkersuisut ataatsimoorussamik utertitsitsisarnermik aaqqissuussinerup atorneqartup nutarterneqarnissaanut inuiaqatigiinnut qanoq sunniuteqarsinnaasoq pillugu misissueqqissaartitsinissaminut piareersimapput– matumani ilanngullugu qillertuusanik utertitsisarnermik aaqqissuussineq atorneqalersinnaanersoq – taamasilluni uani suliami pitsaasumik suliarisamik aalajangiinissamut tunngavissaqarniassammat. Misissueqqissaarnermi susasaqartut tamarmik peqataatinneqarnissaat isumagineqarumaarpoq.

Misissueqqissaarnermi nalilersorneqassapput avatangiisinut sunniutaasussat matumani ilanngullugu nalillerneqassalluni atorneqartup ”tunisassiaralugu pinngortinneqarneraniit suujunnaarsitassanngorlugu iginneqarnerata” tungaanut aamma qanoq avatangiisit sunnerneqarsinnaanerat puiaasaaraliorneq, angallassineq, puiaasaaqqanik salineq il.il. eqqarsaatigalugit. Taamatut ataatsimoortumik misissueqqissaarnerup ilagissavaa nalilersugassat allat ilanngunneqarnissat, matumani utertitsisarneq pillugu aaqqissuussinerup atorneqartup nunamut tamarmut atuutilersinneqarsinnaanera qanorlu utertitseriaatsip

nutarteriviginissaata nunatsinnut angallassineq eqqarsaatigalugu sunniuteqarnissaa kiisalu nunatsinni nioqutissiortunut qanoq sunniuteqarsinnaanerat.

Siunnersuuteqartup siunnersuuteqarnerminut tunngavilersuutimini arlalinnik sukumiinerusumik misissorneqarsinnaasunik erseqqissaateqarpoq. Pineqartut tassaapput pisiniarfinnut utertitsisarnermik aaqqissuussineq nutarterivigineqassagaluarpat qanoq sunniuteqarumaarnissaa, qanoq innuttaasumut akit aammalu qinigassat eqqarsaatigalugit sunniuteqarnissaa kiisalu maannamut utertitsisarnermik aaqqissuussineq atuuttoq WHO eqqarsaatigalugu nunatta pisussaaffiinit sanilliullugu naleqquttuunersoq.

WTO-mut tunngatillugu oqaatigineqarsinnaavoq manna pineqartoq qangali nalilerneqareersimammat nalunaarusiami ”Greenland and the World Trade Organisation” 2006-imeersumi. Tassani utertitsisarnermik aaqqissuussineq atorneqartoq avatangiisit mianerineqarnissaannik pissuteqartinneqarmat akuersaarneqarsinnaasutut nalilerneqarsimavoq, immikkoortitsinertaqanngitsumik aqqunneqarpat. Kisianni Nuuk Imeq-up KNI-iillu allanik mattussillutik isumaqatigiissutaat qivieraanni tassani WTO-mut akuersaarnartuunera annertuumik ajornartorsiutitaqarpoq tassami nioqutissiortut tamarmik assigiimmik tuniniaasinnaanermut periarfissaqartitaanerat qulakkeerneqanngimmat.

Utertitsitsisarneq pillugu aaqqissuussinerup nutarterivigineqarsinnanissaata kingunerisinnaasaanik misissueqqissaartitsinissaanik siunnersuutip Inatsisartunit isummerfigineqarnissaa Naalakkersuisut qilanaaraat.